

Murteita ja muisteluksia

Jos vielä muistatte, viime kolumnissani varoitin teitä helteen sekoittamasta pääparastani, joka lykkäsi edellisen palstan luettavaksi ilman ajatusten kontrollia. No, sitä samaa on luvassa lisää. Olen nyt viettänyt pari viikkoa sohvannurkassa kinttu paketissa enkä ihan äkkiä tästä baanalle tokene.

On siis ollut aikaa ajatella kaikenlaista, ihan koko ajan, kun ei viitsi katsella amerikkalaisten tappavan toisiaan Friillä. Ja tämän ikäinenhän ajattelee aika paljon menneitä aikoja.

Ihan alkuvuodet, pari sellaista, kului Perniössä ja sieltä on jäänyt murteesta mieleen fajjan ihmettely kakluunist, pohjoissatakuntalaisen mielestä kun nurkassa tönötti kaakeliuuni. Turun seudulla ollaan säästäväisiä, lyhyemmälläkin sanalla selviää!

Parkanossa, Rauhalan mailla, meni pari vuotta. Sieltä mieleen jäivät pop-pelit, joita ei muualla seutukunnalla ollut. Kihniössä kuluivat sitten kouluvuodet ja sieltä onkin jo sitten enemmän jäänyt mieleen.

Paikallisittain nimi lausutaan neljällä

tavulla: Ki-hi-ni-ö. Omituisin sana, joka paikallisesta murteesta on jäänyt mieleen, on pöröttää. Nykysuomeksi se tarkoittaa peruuttamista. Jos ette tiedä, missä Kihniö on, katsokaa kartasta noin Tampereen ja Seinäjoen puolivälistä, Pirkanmaan rajalta. Vanhempi väki muistaa Keihäsen Kalevin, kunnan suuren pojan chinchillaturkissaan.

Lapsuudessa kesät kuluivat Etelä-Pohjanmaalla ja sen murteen tunnistun unissanikin. Sanaseppöjen lähipiirissä on paljonkin porukkaa niiltä nurkilta ja olo onkin kotoinen heidän seurassaan. Jos tiedät, mikä on soutulavitta, sinussakin saattaa olla pohjalaista verta.

Luetteko koskaan tämän lehden nettiversiota? Siellä on paljon Me Naisten erilaisia visoja ja kyselyjä. Hiljattain puhuttiin itä- ja länsimurteiden eroista. Itse olen saanut parikin kiistaa työpaikalla aikaiseksi kahdella sanalla: vihta ja kutominen. Kokeilkaapa, mitä ne saavat aikaiseksi ystäväpiirissänne.

Vihta on ainoa oikea sana sille saunasäilytyskäytettävälle koivukimpulle ja puikoilla kudotaan, ei neulota. Piste.

Vantaa, kotipaikkani jo vuodesta 1986, onkin jo sitten ihan oma juttunsa.

Syksy on tullut, joten joulua odotellen!

Riitta Rustari
riitta.rustari@ristikkoakatemia.fi

Lähetätkää ristikkoiheisiä kysymyksiä ja mielipiteitä osoitteeseen kysymys@ristikkoakatemia.fi